

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för frivilligsektorn

Inledning

Eskilstuna kommun har ett etablerat och bra samarbete med frivilligsektorn. En kartläggning har gjorts, den 18 mars 2011, kring Eskilstuna kommunkoncerns samarbete med frivilligsektorn. Denna kartläggning visar att Eskilstuna kommunkoncern har ett brett etablerat samarbete med frivilligsektorn.

Frivilliginsatser fyller en viktig funktion i samhället och är en resurs och ett komplement till den professionella service och andra tjänster som Eskilstuna kommunkoncern, offentlig sektor och näringsliv arbetar med. Kommunledningskontoret ser en stor potential i frivilligsektorn och värdesätter dessa frivilliga krafter som bidrar till ett mer solidariskt samhälle.

Syfte

Riktlinjer för frivilligsektorn syftar till att tydliggöra kommunkoncernens förhållningssätt gentemot frivilliginsatser, vilket främjar och underlättar för alla parter att samarbeta.

Det frivilliga arbetet är och ska vara ett komplement till kommunkoncernens ordinarie verksamhet.

Rollfördelning

Varje verksamhet inom Eskilstuna kommunkoncern avgör i samråd med den frivilliga vad som ska utföras. Detta för att tydliggöra uppdraget och underlätta för den som utför frivilliginsatsen, för den som får hjälp, för personalen och för verksamheten. Den som utför en frivillig insats får inte utföra arbetsuppgifter som ordinarie personal ska utföra.

Försäkring

Alla som utför oavlönade frivilliginsatser i kommunkoncernens verksamheter är försäkrade enligt Eskilstuna kommuns ansvars- och olycksfallsförsäkring.

Ersättning

Huvudregeln är att överenskommen frivilliginsats utförs utan kompensation.

En grundläggande princip är att den som utför en frivilliginsats inte ska ha några direkta kostnader i samband med frivilliginsatser. I första hand är det mottagaren av tjänsten som ska ersätta den frivilliga för direkta kostnader.

Ansvarigt verksamhetsområde inom kommunkoncernen kan dock medge följande undantag.

1. Ersättning till föreningar som utför överenskomna uppdrag
2. Ersättning för direkta kostnader för mindre utlägg (t.ex. bussbiljetter)
3. Mindre gåvor för att visa uppskattning (t.ex. lunch, blomma, deltagande vid någon aktivitet)

Utbildning

Kommunkoncernen kan erbjuda utbildning till dem som utför frivilliginsatser där det behövs.

Utdrag ur belastningsregistret

Kommunkoncernen har varken någon lagstadgad rättighet eller skyldighet att begära in utdrag ur belastningsregistret från dem som erbjuder sig att utföra frivilliginsatser i kommunkoncernens verksamheter.¹

En verksamhet kan dock i undantagsfall och på frivillig basis begära in ett sådant utdrag om den som är ansvarig för verksamheten anser att det finns skäl för det. Om den person som blivit tillfrågad om att visa upp ett registerutdrag motsätter sig det eller om ett registerutdraget visar att personen i fråga begått allvarliga brott² är det sedan upp till den som är ansvarig för verksamheten att bedöma om personen är lämplig att utföra frivilliginsatser inom den aktuella verksamheten.

¹ Jämför med vad som gäller inom skolan enligt 2 kap. 31-33 § skollagen (2010:800) och för dem som ska arbeta med barn med funktionshinder enligt LSS, enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder.

² Med allvarliga och relevanta brott avses i detta sammanhang mord, dråp, grov misshandel, människorov och grovt rån samt sexualbrott och barnpornografibrott.

Tystnadslöfte

Den som utför frivilliginsatser omfattas inte av den tystnadsplikt och sekretess som gäller för anställda m.fl. i kommunal verksamhet enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Den som är ansvarig för berört verksamhetsområde kan istället be den frivillige, om det är befogat att avge ett tystnadslöfte. Tystnadslöftet är inte rättsligt bindande, utan en fråga om etik och moral. Tystnadslöftet bör vara skriftligt. Den som bryter ett tystnadslöfte kan anses som olämplig och skiljas från sitt uppdrag att utföra frivilliginsatser inom den aktuella verksamheten. Det är viktigt att komma ihåg att den tystnadsplikt och sekretess som gäller för anställda m.fl. enligt OSL även gäller gentemot frivilliga.